

MEMO

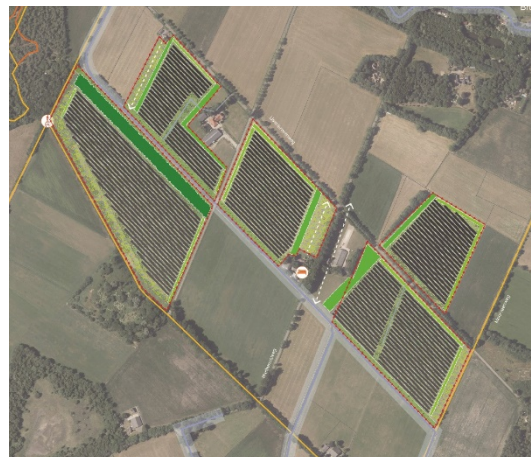
Aan: Gebiedstafel Broekheurne
Van: Erik Back
Datum: 16 december 2022
Betreft: Besluit vaststellen omvang en ligging zonnepark

Aanleiding

In 2018 heeft ontwikkelaar TPSolar met drie grondeigenaren een initiatief genomen voor een zonneveld van circa 35 ha in de Broekheurne. Na de vaststelling van gemeentelijk beleid (Energievisie Enschede, december 2021) was dit initiatief aanleiding voor het starten van een brede gebiedsgerichte aanpak in de Broekheurne. Begin april 2022 ben ik als gebiedsregisseur gestart met dit gebiedsproces. Vanuit de drie opdrachtgevers (Stawel, de Buurtkring en de gemeente) is de opdracht meegegeven om samen met het gebied een integrale gebiedsagenda op te stellen. Met deze opdracht om te komen tot deze integrale aanpak hebben de opdrachtgevers een aantal kaders meegegeven, zo ook voor de realisatie van een zonnepark.

Omvang en ligging

Voor zon op land is een aantal kaders meegegeven, welke zijn afgeleid van de Energievisie van de gemeente Enschede. Voor de Broekheurne betekent dit dat er een aandeel van gemeentelijke doelstelling gerealiseerd moet worden. Deze ligt in de orde van grootte van 88 TJ, op te wekken met zon op land, uiterlijk gerealiseerd in 2030. Verder gelden eisen over ruimtelijke inpassing. Ook moet het eigenaarschap voor tenminste 50% lokaal zijn, in het geval van Broekheurne heeft de ontwikkelaar TPSolar samenwerking met Energie Enschede opgezocht om invulling te geven aan het genoemde initiatief. TPSolar heeft in samenwerking met deze drie grondeigenaren, bureau Arcadis en de gemeente Enschede een eerste concept plan (figuur 1) opgesteld.

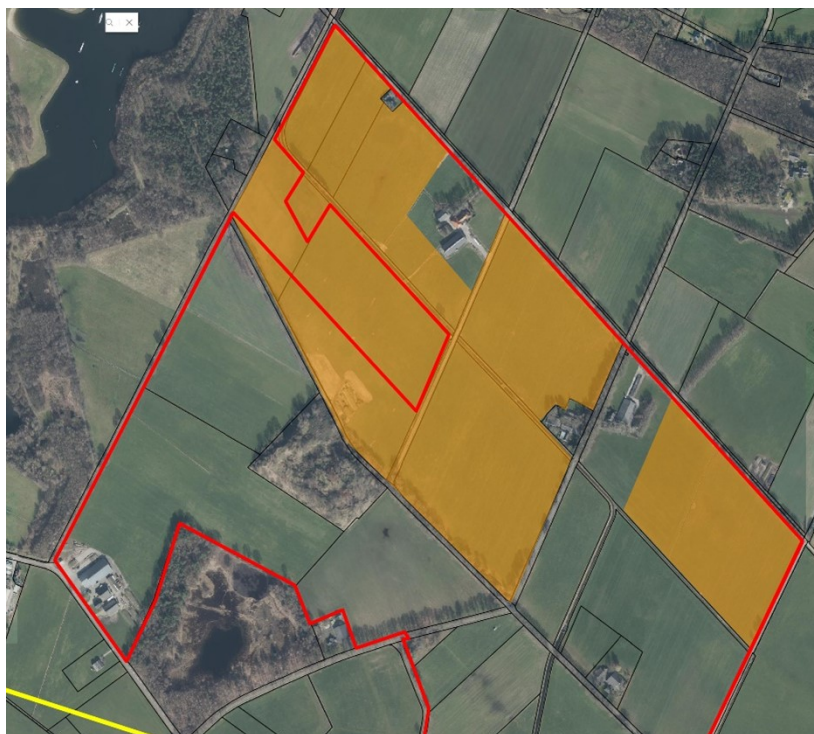

Figuur 1 Concept Arcadis (roze) stortgronden (rood)

De oppervlakte van een zonnepark kan niet volledig met panelen bedekt worden, omdat ruimte beschikbaar moet zijn voor ruimtelijke inpassing en ter plekke voor bodemleven en biodiversiteit. Daarbij kan de vuistregel gehanteerd worden van 60% panelen en 40% groen. In een bijeenkomst (12 oktober 2022) hebben de omwonenden van het initiatiefgebied onder meer gevraagd om een compacter en minder langgerekt ontwerp, waarin de panelen zo min mogelijk zichtbaar zijn en bestaande zichtlijnen behouden blijven. Ook is vanuit de landbouw gevraagd om rekening te houden met de verkaveling van hun bedrijven.

Vaststellen bruto oppervlakte

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bijeenkomst op 12 oktober hebben opnieuw gesprekken plaats gevonden met verschillende grondeigenaren om invulling te geven aan de wens van de omgeving om te komen tot een minder langgerekt en compacter zonneveld. Om dit te kunnen realiseren zijn twee percelen aan het zonneveld toegevoegd en is er een perceel afgevoerd. Dit bleek echter nog niet zo'n eenvoudige opgave i.v.m. verschillende gevoeligheden in het gebied, immers grond is emotie. Uiteindelijk is er gekozen voor een ruiling van grond tussen een aantal grondeigenaren om tot de

Figuur 2 Voorstel concept aangepast na 12 oktober (geel zijn de kavels voor het zonneveld, rood is het gebied met bestorte grond (teeltlaag op grond met huisvuil))

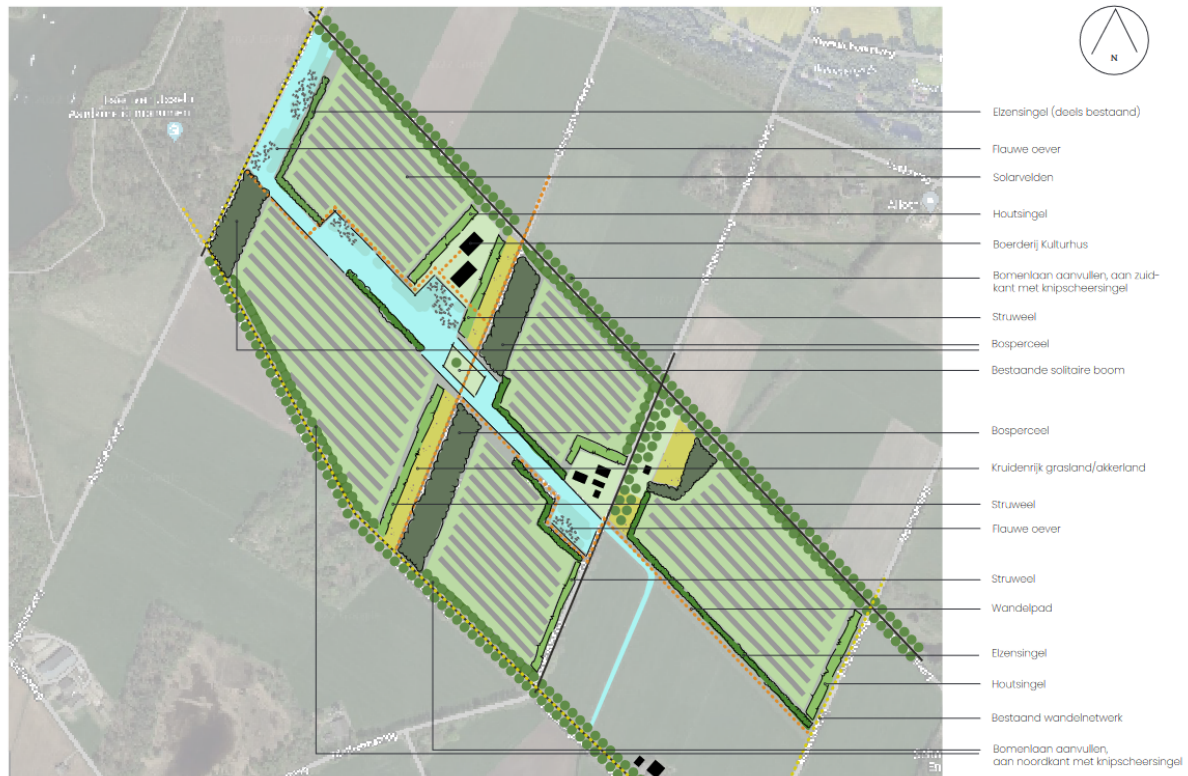
meest ideale ligging van het zonnepark te komen. Bijkomend voordeel van deze ruiling is dat voor de betreffende ondernemers een versterking van hun bedrijfsstructuur ontstaat doordat de geruilde kavel dicht bij de boerderij komt te liggen of doordat het nieuwe kavel iets groter uitvalt. Met de aanpassingen van de percelen komt de bruto oppervlakte van het voorgenomen zonneveld op 48,5 hectare. Met de 60/40 regel betekent dat er een netto oppervlakte van 29,1 hectare overblijft. In potentie en afhankelijk van de gekozen panelen kan dat resulteren in een park met een opbrengst van tenminste 130 Terra Joule of per jaar.

Landschappelijke inpassing en financiële participatie

Op basis van de mondelinge instemming met de grondeigenaren kunnen vervolgstappen worden gezet:

1. Uitwerken van een ontwerp

Het ontwerpen van het zonneveld, waarbij een goede energieopbrengst ontstaat, het veld landschappelijk is ingepast, bodemleven en biodiversiteit in stand blijven en ook het gebruik van het gebied verder kan worden verkend: ruimte voor een Multifunctioneel centrum, recreatiepaden e.d. Er is inmiddels al een eerste ontwerp gemaakt (figuur3). Over het ontwerp moet het gesprek in het gebied verder worden gevoerd.

Figuur 3 eerste aanzet landschappelijke inpassing door studio Nico Wissing

2. Uitwerken van de businesscase.

Om meer duidelijkheid te kunnen geven over de omvang van de financiële participatie is het nodig dat de omvang en ligging van het park zo spoedig mogelijk definitief wordt, zodat TPSolar samen met Energie Enschede de businesscase voor het park kan opstellen. Ook kan dan vanaf begin volgend jaar alvast begonnen worden met het in kaart brengen van de te doorlopen ruimtelijke- en vergunningsprocedures bij de gemeente en zou alvast de SDE++ subsidie voorbereid c.q. aangevraagd kunnen worden. Ook kan worden verkend op welke wijze de financiële participatie vorm kan krijgen en hoe opbrengsten voor het gebied kunnen worden ingezet.

Deze tussenstap (vastleggen van omvang en ligging) geeft bovendien ruimte om de aandacht te richten op andere onderdelen van de Gebiedsagenda. Het gaat dan om de onderwerpen van landbouw, natuur, leefbaarheid. Maar ook om opties voor het verder uitbouwen van een 'energiecluster'. De provincie Overijssel heeft twee zoeklocaties voor windturbines en een zoeklocatie nabij de Broekheurne in de gemeente Haaksbergen op kaart gezet. Of wel of niet mogelijkheden (technisch, wat betreft ruimtelijke inpassing, financiële compensatie in het gebied, draagvlak) gevonden kunnen worden voor het tot stand brengen van een energiecluster met zon en wind kan dan ook verder worden verkend.

Zonneveld blijft onderdeel van de integrale Gebiedsagenda

De Gebiedsagenda gaat over alle onderwerpen die in het gebiedsproces worden ingebracht. Ze horen bij elkaar – vormen straks een totaalpakket. Ook het zonneveld wordt onderdeel van de integrale Gebiedsagenda. Het besluit gaat over het hele pakket: zonneveld en de onderdelen die verder in het gebiedsproces worden uitgewerkt. Het zonneveld loopt echter voor in de tijd. Het nu al bepalen van de omvang en ligging is nodig om de gelegenheid te krijgen voor het uitwerken van het

uitwerken van de businesscase, de energieopbrengst, de financiële participatie en van het ontwerp van het zonneveld. Dat geeft ook de ruimte om de andere onderdelen van het gebiedsproces aan te kunnen pakken.

De resultaten van de businesscase, de energieopbrengst, de financiële participatie en het ontwerp worden weer met de betrokkenen besproken en daarna ingevoegd in de Gebiedsagenda.

Gevraagd wordt dus niet om een eindbesluit over het zonneveld te nemen. Dat besluit volgt pas als de businesscase, de energieopbrengst, de financiële participatie en het ontwerp zijn uitgewerkt. Het zonneveld is dan onderdeel van het totaalplan voor de Broekheurne. De aanvraag van de vergunning kan alleen uitgaan nadat akkoord over de integrale Gebiedsagenda, waar het zonneveld onderdeel van is.

Gevraagd besluit

Aan de Gebiedstafel wordt gevraagd de Bestuurlijke Adviescommissie te adviseren de in figuur 2 aangeven omvang en ligging van het zonneveld als uitgangspunt te nemen voor de uitwerking van de businesscase, het bepalen van de energieopbrengst, de financiële participatie en het ruimtelijke ontwerp.

Deze uitwerking wordt opgenomen in de integrale Gebiedsagenda Broekheurne.